

Տ. ԽԱԺԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝
ԽՈՍՈՒՄՈՒ Ս. ԳԱՅԱՆԷ ՎԱՆՔՈՒՄ ՄԱՏՈՒՅՈՒՄՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ

(5 մարտի 2023 թ.)

Յանուն Հոր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

Այսօր, Մեծ պահոց՝ քառասնօրեայ պահքի, երրորդ կիրակի օրը, Ղուկասի Աւետարանից վերցուած ընթերցումը մեզ բոլորիս յիշեցնում է, թէ ինչ էր եւ ինչ է Քրիստոսի առաքելութեան հիմնական նպատակը, եւ դա որքան կարեւոր է մեզ համար, որքան մեծ օրհնութիւն է մեզ ամէնքիս, սիրելիներ: Մենք վերհիշում ենք, թէ Քրիստոս եկաւ հիմնական առաքելութիւն իրականացնելու: Եւ այդ առաքելութիւնը Նա փոխանցեց Իր աշակերտներին, որպէսզի այդ առաքելութիւնը տարածուի ամեն տեղ, աշխարհի ամեն կողմը: Ինչպէս գիտենք, այդ առաքելութիւնը հասաւ եւ տարածուեց նաեւ մեր՝ Հայոց աշխարհում՝ Քրիստոսի երկու աշակերտների՝ Թադէոսի եւ Բարդուղիմէոսի միջոցով: Արարչագործութեան պատմութիւնը սերտում ենք Աստուածաշնչի առաջին էջերում. Ծննդոց գրքում յստակ կերպով արձանագրուած է, թէ Աստուած ինչպէս ստեղծեց աշխարհը եւ այն ամենը, ինչ գոյութիւն ունի աշխարհի մէջ: Ինքն ստեղծեց եւ մարդուն, որ Իր ստեղծագործութեան՝ Տիրոջ արարչութեան մեծագոյն հրաշքն է: Եւ այնտեղ ասում է՝ Աստուած մարդուն ստեղծեց Իր կերպարանքով եւ Իր նմանութեամբ: Եւ, երբ շարունակում ենք կարդալ Ծննդոց գիրքը, որտեղ ասում է, թէ մարդն իր անհնազանդութեան պատճառով հեռացաւ այդ պատկերից, հեռացուեց դրախտի փափկութիւնից, սակայն, Աստուծու անսահման սէրը, Տիրոջ անսահման գործը մարդկանց հանդէպ, այդ առաքելութիւնը շարունակական պահեց: Այսինքն՝ Տէրը մեր, Երկնաւոր Հայրը, ինչպէս ամեն օր ասում ենք՝ «Հայր մեր, որ երկնքում ես», ուզեց, որ մարդը տուն վերադառնայ, վերադառնայ դրախտի փափկութեան պարտէզի մէջ վայելելու կեանքի օրհնութիւններն ու

շնորհները: Եւ, ահաւասիկ, այդ առաքելութեամբ ուղարկեց Իր Միածին Որդուն՝ Քրիստոսին, որպէսզի Քրիստոս Իր խօսքերով, քարոզութիւններով եւ, մանաւանդ, Իր կեանքով ցոյց տայ մեզ մարդկանց ճանապարհը՝ յետ վերադարձի, տունդարձի ճանապարհը:

Աւետարանի այսօրուայ ընթերցման մէջ մենք տեսնում ենք, թէ ինչպէս էին փարիսեցիները քննադատում Քրիստոսին՝ ասելով, թէ մեղաւորների հետ նստում է նա: Քրիստոս, լսելով այս քննադատութիւնը, դարձաւ եւ երեք առակ պատմեց: Այդ երեք առակներից առաջինն այն էր, թէ ինչպէս մի հովիւ, իր իննսունինը ոչխարները թողած, գնում է իր կորցրած մէկ ոչխարը գտնելու: Եւ երբ գտնում է, մեծ ուրախութեամբ տօնախմբութիւն է անում: Կամ մի կին, երբ իր գումարից մէկ դրամը կորցնում է, փնտրում է ամեն տեղ եւ, երբ գտնում է, մեծ ուրախութեամբ տօնախմբում է: Եւ ապա պատմում է մեզ բոլորիս ծանօթ եւ սիրելի՝ անառակ որդու առակը, թէ ինչպէս մի երիտասարդ ուզում է լքել իր տունը, ուր ինքը հանգիստ էր, ուրախ եւ երջանիկ: Մօտենում է հօրը, ուզում է իր բաժինը եւ թողնում է հայրական տունը: Տնից հեռանալով՝ նա հեռանում է ուրախութիւնից, հեռանում է հոգեկան բաւարարուածութիւնից: Եւ, փառք Աստծու, երբ առիթ է ունենում, անդրադառնում է: Անդրադարձի մէջ տեսնում է, որ ինքը սխալ ճանապարհի վրայ է, հետեւաբար, անդրադառնալուց յետոյ տուն է վերադառնում: Եւ, երբ տուն է դառնում, հայրը, որն անսահման սիրով սպասում էր որդու ետդարձին, ընդունում է նրան: Քրիստոս այս երեք առակները պատմեց՝ ցոյց տալու համար, թէ Աստուած որքան մտահոգուած է մեզ համար եւ ուզում է, որ մենք ուրախ լինենք, կամենում է, որ մենք երջանիկ լինենք: Բայց այդ ուրախութիւնը, որ Տէրը փափագում է, որ մենք վայելենք, արտաքին ուրախութիւն չէ, այլ հոգեւոր ուրախութիւն, որովհետեւ, ձեզնից շատերն իրենց կեանքի փորձառութեան մէջ ուրախութիւնների եւ տօնախմբութիւնների են մասնակցում, բայց, եթէ մարդը հոգեպէս ուրախ չէ, հոգեպէս հանգիստ չէ, այդ ուրախութիւնները ձեւական են դառնում: Եւ շատ կարեւոր է մարդու հոգեկան առողջութիւնը, մենք ուզում ենք հոգ տանել մեր ֆիզիկական առողջութեան մասին, մանաւանդ, բժիշկները յորդորում են, որ գոնէ տարին մէկ, որոշ տարիքից յետոյ՝ նոյնիսկ երկու անգամ զննութեան գնանք եւ հոգ տանենք մեր մարմնական առողջութեան մասին: Իմ հայրն ասում էր. «Նախ հոգեւոր առողջութիւն, ապա ֆիզիկական առողջութիւն»: Եւ նաեւ շատ բժիշկներ համոզուած են, որ

բազում հիւանդութիւնների աղբիւրը հոգեկան տառապանքն է՝ հոգեւոր խնդիրների առկայութիւնը: Հետեւաբար, Քրիստոս եկաւ Իր հիմնական առաքելութեամբ՝ վերադարձնելու մեզ մեր ներքին հոգեւոր առողջութիւնը, խաղաղութիւնը եւ մեր հոգու ներդաշնակութիւնը: Եւ դա անելու համար Իր աշակերտներին առաքելութիւն տուեց, որպէսզի նրանք գնան եւ ամբողջ աշխարհում այդ ներքին խաղաղութիւնը քարոզեն: Եւ այդ խաղաղութեան պատգամը հասաւ մեր աշխարհ: Մեր ժողովրդի հայրերը՝ հայրապետները, լուսաւոր հոգեւորականները հաստատեցին այնպիսի կարգեր, որոնց միջոցով հայ քրիստոնեան կարողացաւ գտնել վերադարձի ճանապարհը: Ահաւասիկ, այս Մեծ Պահոց քառասնօրեայ շրջանում մեր հայրերի հաստատած կարգերը եւ կանոնները, աղօթքները եւ շարականները այնպիսի ձեւով են կարգաւորուած, որ մենք հնարաւորութիւն ունենանք անդրադառնալու, թէ արդեօք անկեղծօրէն, արդեօք հոգեպէս ուրախ ենք, կամ երջանիկ ենք հոգեպէս, բաւարարուած ենք, ու նաեւ հնարաւորութիւն ունենանք յիշելու, որ մեր Երկնաւոր Տէրը պատրաստ է ընդունելու մեզ, վերադարձնելու մեզ դէպի աղբիւրը մեր էութեան, այն աղբիւրը, որ Աստուած Ինքն է: Եւ ասում ենք՝ Աստուած սէր է, այդ աղբիւրը սիրոյ աղբիւրն է, համերաշխութեան աղբիւրն է եւ, երբ այդ աղբիւրը չի յորդում, երբ անձի, ժողովրդի, ազգի, Եկեղեցու կեանքում ցամաքում է այդ աղբիւրի ջուրը, անընդհատ խնդիրներ ու վէճեր են սկսւում: Թող Տէրը մեզ բոլորիս իմաստութիւն շնորհի, դէպի տուն վերադարձնի՝ տալով մեզ խաղաղութիւն, հոգեկան ուրախութիւն եւ անդորրութիւն. ամէն:

